

DE WERKELIJKHEDEN VAN BOVEN ZOEKEN

Veertigdagentijd 2024 - Online retraite met pater Jacques van Jezus (Lucien Bunel) - Door het Kruis naar het Licht

Lezing van de brief van de heilige apostel Paulus aan de Kolossenzen: (Kol 3,1-4)

« Als u nu met Christus tot leven bent gewekt, streef dan naar wat boven is, waar Christus zit aan de rechterhand van God. Richt u op wat boven is, niet op wat op aarde is. U bent immers gestorven, en uw leven ligt met Christus verborgen in God. En wanneer Christus, uw leven, verschijnt, zult ook u in luister verschijnen, samen met Hem. »

De Opstanding van Christus bezingen

In een preek van 15 mei 1926, gehouden ter gelegenheid van het feest van Hemelvaart, laat pater Lucien Bunel het paashalleluja losbarsten:

« Zo gaat het verder, mijn broeders, [en zusters] met deze uitnodiging tot vreugde die voor het eerst is losgebarsten op de vooravond van Pasen, toen de priester jullie een drievoudig halleluja heeft toegeroepen! O! Dat weten jullie nog! Jullie herinneren zich deze weldadige indruk van nieuw leven die aan het einde van de vastentijd uw zielen is binnengedrongen. Jullie herinneren zich nog deze mysterieuze huivering van goddelijke inwerking die over u is heengegaan tijdens uw paascommunie! Jullie waren je toen vaag bewust van een echte verandering, van een vernieuwing, van een wederopstanding. Het was Pasen, bloemrijk Pasen, Pasen waarmee het leven herboren werd en de dood verdween! »

Zich tot kinderen richtend die zich voorbereiden op hun eerste communie bevestigt hij: « Als Jezus is gestorven aan het kruis, is hij weer verrezen met Pasen en leeft hij onder ons! **Hij leeft, mijn kinderen, hij leeft! En hij is daar, Jezus!** Hij staat in deze kerk, en hij kijkt naar jullie, en hij lacht naar jullie en hij is gelukkig jullie bij hem te vinden! »

Hij overweegt het mysterie van de Verrijzenis in het mysterie van de Eucharistie, dat het paasmysterie actualiseert. Tijdens een Eucharistisch Congres in 1929 grijpt hij weer naar het hele leven van Christus Jezus, die, gezeten aan de rechterhand van de Vader, voor ons pleit:

« Want ten slotte is Christus [...] vrijwillig het kruis opgegaan waar hij werd verpletterd door het lijden, die uiteindelijk is verrezen in de sprankelende dageraad van Pasen en die voor altijd leeft in de glorie van de hemel, eeuwige voorspreker voor zijn arme broeders en zusters op aarde? Dit is Christus! Mens en God!... »

De kracht van de Verrijzenis

Pater Jacques van Jezus heeft deze kracht van de Verrijzenis beleefd en is er een getuige van geweest in de vernietigingskampen. Een van zijn metgezellen, Roger Heim, schrijft in zijn getuigenis:

« Het laatste beeld van Gusen, van deze plaats van appèl waar zoveel mannen zijn omgekomen, is voor mij onlosmakelijk verbonden met de herinnering aan de man, aan de priester die in deze menigte opnieuw alle rampen bedwong en die uiteindelijk ons de overwinning schonk, die van de Mens op het systeem dat is geboren uit materie en basisinstincten. De grote winnaar was degene die deze beproevingen had ondergaan, zoals men zegt van de salamander die door vuur gaat. **Op 28 april 1945 schitterde pater Jacques in zijn overwinning.** »

In maart 1945 heeft pater Jacques in een klein briefje de boodschap van geloof en hoop gebundeld die hij aan zijn metgezellen wilde nalaten:

Per Crucem ad lucem !...

Sine sanguinis non fit redemption !...

Qui facit veritatem venit ad lucem.

Door het kruis naar het licht !

Zonder bloedvergieten is er geen verlossing !

Wie de waarheid doet gaat naar het licht.

Zo laat hij voor zijn vrienden een teken van vriendschap en hoop achter op deze plek waar de dood hen elk moment opwachtte. Deze woorden komen voort uit zijn priesterlijk hart, bewoond door het Woord van God. Ze zijn de rijping van een leven.

« *Per Crucem ad lucem!* Door het kruis naar het licht »

De eerste zin roept het paasmysterie op, het mysterie van de Dood en van de Verrijzenis, terwijl het laatste woord aan het leven wordt overgelaten. Met deze vier woorden verkondigt hij het geloof van de Kerk. **Het kruis is geen doel, maar het is het pad dat naar het licht van de Verrijzenis leidt.** Dood en Opstanding zijn de twee onafscheidelijke kanten van eenzelfde en enige werkelijkheid: die van het paasmysterie van Christus Jezus. Voor een christen wordt het Kruis altijd verlicht door het licht van Pasen, maar dit licht vertoont zich pas volledig door te gaan door het kruis, de enige weg naar het Leven.

Slechts vier schamele woorden, maar wat een kracht van verlossende hoop op deze plaats van onuitsprekelijke verschrikking en geprogrammeerde dood. Wat een verkondiging van geloof in de overwinning van Christus!

« *Sine sanguine non fit redemptio !* Zonder bloedvergieten is er geen verlossing! »

In zijn Nieuwe Testament heeft pater Jacques met twee parallelle strepen de woorden van de brief aan de Hebreëen (Heb. 9,22) onderlijnd en in de marge geschreven: « **Het bloed van Jezus Christus, eenmalig geofferd en voor altijd werkzaam.** » Deze zin heeft voor hem oneindige geestelijke perspectieven geopend, door hem in staat te stellen mee te werken aan het verlossingswerk, door te leven in een steeds intiemere eenheid met het paasmysterie van Christus.

Zijn metgezellen hadden het goed opgemerkt. De heer Godlewsky geeft dit getuigenis op 20 januari 1946 in het Petit-Collège in Avon: « *Ik geloof dat het concentratiekamp zijn diepste betekenis en uitleg enkel ontleent aan het oogpunt van de strijd tussen goed en kwaad, van de pure krachten van de geest tegen het egoïsme, het materialistische levensinstinct, het uitroeiingsdenken zo kenmerkend voor nazi-Duitsland. Dit is ongetwijfeld hoe de verlossing plaatsvindt waarover pater Jacques spreekt. [...] Sine sanguine non fit redemptio.* » Dan voegt hij deze schokkende confidentie toe: « *Persoonlijk weet ik dat dit ook de gedachte van pater Jacques was, en ik heb er geen spijt van dat ik dat heb meegemaakt, integendeel; er zou iets heel belangrijks in mijn leven hebben ontbroken als ik niet Mauthausen had meegemaakt, als ik niet door ervaring deze afgrond van misdaad, **deze afgrond van lijden, en ook de afgrond van liefde en opoffering van enkelingen had kunnen meemaken.*** »

« *Qui facit veritatem venit ad lucem.* Wie de waarheid doet gaat naar het licht. »

De derde en laatste zin is een letterlijk citaat uit het Evangelie volgens Johannes (Joh 3:21).

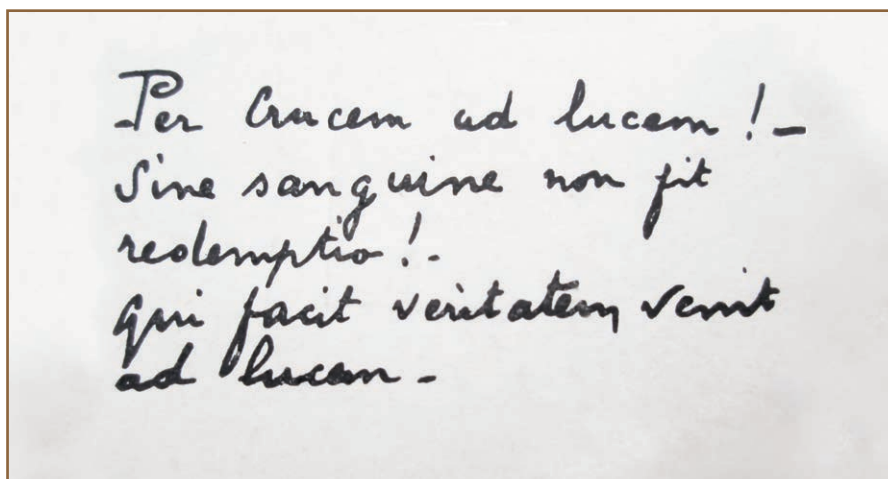
Pater Jacques was een man van rechtvaardigheid en van waarheid. Hij schreef aan een jongere: « *Nee, ik denk niet dat je zult veranderen, alleen door een externe rol op je te nemen. Deze externe rol stoort me zelfs erg omdat ik een instinctieve afschuw heb van alles wat vals is.* »

Met de hulp van de genade liet hij zich bewerken door het Woord en deed hij alles wat van hem afhing. En het getuigenis van zijn leven in de kampen waar hij aanwezig wilde zijn, getuigt van wat hij jaren eerder had geschreven.

Het was inderdaad een boodschap van geloof en hoop die hij in deze drie zinnen aan zijn metgezellen in Gusen naliet. Door deze paar woorden te krabbelen, schreef hij hun wat hij meemaakte en wat hij spoedig definitief zou ondertekenen tijdens zijn eigen Pascha.

Pater Jacques biedt ons dit geestelijk testament aan het einde van deze geestelijke retraite met hem. Hij nodigt ons uit om hem te volgen, maar nog meer om Christus Jezus te volgen, om te weten hoe ons leven te geven om te getuigen van het licht en van de waarheid in een wereld die dat zo hard nodig heeft.

br. Didier-Marie GOLAY,
ocd (Paris)

Gedachten geschreven door pater Jacques de Jésus, in het notitieboekje van een kameraad, Paco Lopez, in Gusen, in maart 1945

